

แผนพัฒนาที่ยั่งยืนบนฐานการพึ่งตนเองด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ภูมิภาคใต้

สมัชชาสุขภาพแห่งชาติครั้งที่สอง

ได้พิจารณารายงานเรื่อง แผนพัฒนาที่ยั่งยืนบนฐานการพึ่งตนเองด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ภูมิภาคใต้^๑ โดย

กังวล ต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นจากแผนพัฒนาที่ผ่านมา ซึ่งไม่ได้ขึ้นรูปจากโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของภาคใต้และไม่ได้พัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงกับผลผลิตที่มีอยู่ในภาคใต้ จึงมีแนวโน้มสร้างความขัดแย้งของสังคมมากขึ้น เนื่องจากผลของการพัฒนาภาคใต้ที่ผ่านมา รวมถึงทิศทางในอนาคตมีแนวโน้มการกระจายรายได้ไปสู่ประชาชนไม่ทั่วถึง ผลประโยชน์ตกอยู่เฉพาะบางกลุ่ม บางพื้นที่ เกรงว่าผลกระทบของการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้จะเป็นแบบเดียวกับภาคตะวันออก

หวังใย ว่าเหตุการณ์เหล่านี้จะก่อให้เกิดผลกระทบที่รุนแรงต่อรากฐานทางวัฒนธรรมและฐานทรัพยากรของภาคใต้

เห็นว่า ทิศทางการพัฒนาภาคใต้ควรสอดคล้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม และศักยภาพของพื้นที่ ซึ่งตั้งอยู่บนฐานของระบบนิเวศป่าฝนเขตร้อน เหมาะกับการทำการเกษตร ประมง การท่องเที่ยว และการดูแลสุขภาพแบบบ้านอันเป็นภูมิปัญญาที่คนใต้ได้สืบทอดต่อกันมา

รับทราบ ว่าในขณะนี้ มีประกาศคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพที่เกิดจากนโยบายสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งสมควรให้มีการเร่งรัดดำเนินการต่อไป

รับทราบ ว่าคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ แต่งตั้งให้มีคณะกรรมการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมนิเวศน์ ซึ่งเป็นคณะกรรมการระดับประเทศ

ตระหนัก ว่ากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาที่ยั่งยืนบนฐานการพึ่งตนเองด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ภูมิภาคใต้ ควรเป็นกระบวนการที่ประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาคใต้ได้ร่วมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และเรียนรู้อย่างสมานฉันท์ เพื่อนำไปสู่การเสนอแนะนโยบายสาธารณะเพื่อการมีสุขภาวะที่ดีของประชาชน โดยจัดให้มีกระบวนการร่วมกำหนดแผนพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างเป็นระบบและการมีส่วนร่วมจากทุกภาค

จึงมีมติดังต่อไปนี้

๑. ขอให้รัฐบาลโดยคณะรัฐมนตรีพิจารณามอบหมายให้คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทบทวนร่างแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืนและแผนพัฒนาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นแผนบูรณาการและมีหลักการสำคัญดังนี้

๑.๑ ให้เน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิต และพัฒนาการศึกษาที่สร้างคนให้มีคุณภาพสู่สมดุลทางด้านสุขภาวะ

^๑ เอกสารสมัชชาสุขภาพ ๒ / หลัก ๑๑

๑.๒ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ ตามความต้องการ และความจำเป็นของท้องถิ่น โดยเป็นอุตสาหกรรมที่คำนึงถึงการรักษาสถาบันทรัพยากร ไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต และสุขภาพชุมชนทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

๑.๓ ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต วัฒนธรรมท้องถิ่น และการกระจายรายได้ควบคู่ไปกับการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ

๑.๔ ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ป่าสมุนไพรมัน พื้นที่ชุ่มน้ำ การส่งเสริม การเกษตรยั่งยืน และการพัฒนาระบบเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๕ ให้ความสำคัญกับฐานความรู้ภูมิปัญญา เศรษฐกิจหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยเปิดโอกาสให้ ภาคประชาชนได้เสนอความต้องการและมีส่วนร่วมในการกำหนดประเด็นในการพัฒนา ทั้งนี้ ขอให้รัฐบาลโดย คณะรัฐมนตรีมีมติให้การดำเนินโครงการพัฒนาของภาครัฐและเอกชนคำนึงถึงผลกระทบต่ออย่างรอบด้าน และ สร้างกลไกเพื่อพิจารณาข้อเสนอที่จะชะลอแผนงานและโครงการที่สร้างความขัดแย้ง และ/หรือมีผลกระทบต่อ สังคมและชุมชนทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อเปิดโอกาสในการสร้างฉันทามติร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย

๒. ในการดำเนินการตามข้อ ๑ ขอให้คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติประสานคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคชุมชน ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม โดยเฉพาะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกระทบจากการพัฒนา ตั้งคณะกรรมการทบทวนร่างแผนแม่บทพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ ภาครัฐได้อย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยใช้เครื่องมือที่ หลากหลาย มุ่งเน้นสนับสนุนการตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์ของพื้นที่ การมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย และคำนึงถึงผลกระทบต่อ อย่างรอบด้าน

๓. ขอให้คณะกรรมการทบทวนร่างแผนแม่บทพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจภาครัฐได้อย่างยั่งยืนที่ได้ผ่านการ ทบทวนข้อ ๑ และ ๒ เรียบร้อยแล้ว จึงผลักดันให้แผนฯ ได้รับการปฏิบัติอย่างจริงจัง ทั้งในระดับภาคและระดับ ท้องถิ่น มีกลไกการติดตาม กำกับประเมินผล และเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่อง

๔. ขอให้รัฐบาลโดยคณะรัฐมนตรีออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่ เศรษฐกิจภาครัฐและภาคอื่น ๆ อย่างยั่งยืน เพื่อให้การดำเนินการของคณะกรรมการในข้อ ๒ เป็นไปอย่างต่อเนื่อง